

Almdungens förskola Nacka kommun

Inger Dobson Ekerö kommun Inga Seidlitz Nacka kommun

Innehållsförteckning

VÅGA VISA	3
FAKTADEL	4
Fakta om enheten	4
Statistik	4
Organisation /Ledning	4
OBSERVATIONENS METOD	4
SAMMANFATTNING	5
Sammanfattande slutsats	5
Starka sidor	6
Förbättringsområden	6
MÅLOMRÅDEN	7
Normer och värden	7
Utveckling och lärande	10
Ansvar och inflytande för barn	16
Förskolechefens ansvar	19
JÄMFÖRELSE MED TIDIGARE OBSERVATION	20
REFERENSER	21

VÅGA VISA

VÅGA VISA är ett utvärderingssamarbete inom utbildningsområdet mellan Danderyd, Ekerö, Nacka, Sollentuna, och Upplands Väsby.

Syftet med VÅGA VISA är att öka måluppfyllelsen i förskola och skola genom att utvärdera verksamheten på uppdrag av de politiska nämnderna i respektive kommun.

Metoderna omfattar idag tre delar: kundenkät, pedagogers självvärdering samt kollegiala observationer, och genomförs i både kommunala och fristående förskolor, grundskolor och gymnasieskolor.

VÅGA VISA:

- baseras på läroplaner för förskola och skola
- utgår från ett barn- och elevperspektiv
- stödjer det systematiska kvalitetsarbetet
- jämför kommunernas förskolor och skolor
- sprider goda exempel och bidrar till lärande och utveckling

Observationer inom Våga Visa

Observationerna genomförs av erfarna pedagoger och skolledare med pedagogisk högskoleutbildning. Observatörerna bildar lag som besöker en förskola i en annan kommun. Observationerna utgår från läroplanerna och gäller följande målområden:

- Normer och värden
- Utveckling och lärande
- Ansvar och inflytande för barn
- Förskolechefens ansvar

Observatörerna skriver en rapport där de beskriver och bedömer förskolans arbete och resultat inom målområden, baserat på

- Observationer i verksamheten
- Interviuer med personal och skolledning samt samtal med barn
- Förskolans styrdokument

Även fördjupade observationer kan genomföras, när kommunen beslutat om det. I fördjupade observationer avser observationen ett par av målområdena och eventuellt särskilda frågeställningar.

Mer information finns på VÅGA VISA:s hemsida på www.ekero.se/vagavisa

FAKTADEL

Fakta om enheten

Förskolan/delenhetens namn:	Almdungen
Är verksamheten kommunal	Fristående
eller fristående? Om fristående	Pysslingen Förskolor och Skolor AB som ingår
ange ägare.	AcadeMediakoncernen
Antal avdelningar.	4
Ev. profil på förskolan.	Ingen

Statistik

Antal barn:	75
Antal pedagoger i barngrupp	13
Antal barn per pedagog	5,8
(omräknat till heltidstjänst)	
Antal legitimerade	1
förskollärare.	

Organisation /Ledning

Hur är ledningen organiserad?	Förskolan är organiserad i fyra arbetslag som leds av en
(finns ledningsgrupp, andra	arbetslagsledare. Arbetslagsledarna tillsammans med
ledningsfunktioner)	förskolechef bildar en ledningsgrupp.
Ledningsresursens årsarbetstid	Ca 60 timmar/år och ledningsgruppsmedlem
på förskolan.	

OBSERVATIONENS METOD

Två observatörer besöker förskolan under tre dagar.

Före observationen läser vi dokument, förskolans hemsida och annan information om förskolan på kommunens hemsida.

Vi besöker förskolans samtliga avdelningar.

Vi observerar flera av förskolornas aktiviteter såsom rutinsituationer, samlingar, aktiviteter och utevistelse.

Vi intervjuar ledningsgruppen bestående av förskolechef och fyra arbetslagsledare.

Vi intervjuar ytterligare två pedagoger på förskolan.

Vi samtalar med flera pedagoger och barn under vårt besök.

SAMMANFATTNING

Sammanfattande slutsats

Förskolan Almdungen ingår i Pysslingen förskolor och skolor AB, som tillhör Academiakoncernen. Almdungen ligger i Älta i en enplansbyggnad med stor inhägnad gård. Verksamheten leds av en förskolechef som delar sitt uppdrag med närliggande Pysslingförskolan Hedvigslund.

Förskolans många och tydliga dokument med stöd av Pysslingens mål och riktlinjer och pedagogernas stora engagemang bidrar till en tydlig och lärorik förskola.

Arbetet med värdegrundsfrågor ligger till grund för verksamheten. Det är synligt i förskolan genom att plan mot diskriminering och kränkande behandling finns uppsatt i hallarna och att pedagoger och barn arbetar kontinuerligt med att tydliggöra detta arbete för varandra.

Barnen stimuleras till utveckling och lärande på ett mångsidigt sätt, ofta i form av temaarbeten som synliggörs genom dokumentationer. Den moderna tekniken är väl utvecklad och bidrar till att ytterligare förstärka den pedagogiska verksamheten. Den storslagna utemiljön inbjuder till ett lustfyllt lärande.

För att ytterligare stärka barnens inflytande över sin utveckling och sitt lärande kan deras ansvar utökas.

Pedagogerna samarbetar med praktiska göromål men behöver stärka det pedagogiska samarbetet för att få ett mer likvärdigt innehåll i verksamheten.

Starka sidor

Pedagogerna visar stort engagemang i sitt arbete. Normer och värden, Utveckling och lärande

Tydliga dokument bidrar till verksamhetens struktur.

Normer och värden, Utveckling och lärande,
Ansvar och inflytande, Styrning och ledning

Arbetet med modern teknik berikar lärmiljön. *Utveckling och lärande*

Utemiljön bidrar till ett lustfyllt lärande. *Utveckling och lärande*

Förbättringsområden

Barns ansvar och inflytande kan ökas för att ytterligare stärka dem i deras utveckling och lärande.

Utveckling och lärande, Ansvar och inflytande

Pedagogerna behöver stärka det pedagogiska samarbetet för att få ett mer likvärdigt innehåll i verksamheten.

Utveckling och lärande, Styrning och ledning

MÅLOMRÅDEN

Normer och värden

Beskrivning

Värdegrundsarbetet

Förskolan har en plan mot diskriminering och kränkande behandling, som bland annat är skriven utifrån FN:s Barnkonvention, Skolverkets rekommendationer och Pysslingens affärsplan. Planen finns anslagen i hallar, där vi också ser hur barn och pedagoger arbetar med värdegrundsfrågor med ett träd som symbol. På grenarna läser vi om lärandeindex¹. Det finns också exempel på hur en bra kamrat ska vara, hur de hjälper en kamrat som är ledsen eller inte är med i leken. Pedagogerna skriver ner vad barnen svarar under samtal. Utvärdering och revidering av den årliga planen och likabehandlingsarbetet sker under augusti - september 2015. Pedagogerna säger att de i samlingar och om något särskilt händer i en lek eller det uppstår en konflikt, tas detta alltid genast upp, vilket vi ser vid flera tillfällen. Förskolerådets föräldrarepresentanter får möjlighet att utvärdera årets plan och komma med synpunkter, som tas tillvara vid nästa års likabehandlingsarbete.

Pedagogerna säger att de i arbetet med människors lika värde bekräftar barnet för den det är, exempelvis när det gäller känslor. Ett barn som gråter eller är argt behandlas lika som de barn som är glada och skrattar. De säger att det är tillåtet att visa känslor men inte att slåss eller vara dum mot någon annan. Vi är med på en samling när barnen får beskriva sina känslor för varandra, hur de känner sig just för stunden. Pedagogen tar också fram bildsymboler på ansikten som visar känslor.

När miljö och material ändras om tänker och arbetar pedagogerna ur ett genusneutralt perspektiv. Alla avdelningar har två rum och en ateljé. I rummen finns olika hörnor för barnens lek och fantasi som vi ser tilltalar både flickor och pojkar.

¹ Är ett verktyg för att bedöma och säkerställa kvaliteten i Pysslingens förskolor och skolor. Dessa index kvalitetssäkrar inom områdena Värdegrund, Lek, Skapande, Matematik, Naturvetenskap och teknik, Språk och kommunikation och IT.

Förhållningssätt

Vi möts av pedagoger som välkomnar oss till sin förskola. Barn, som kommer in i gruppen under morgonen, hälsas också välkomna på samma sätt. Detta är ett uttryck som vi ofta hör pedagoger säga till barn, kollegor och besökande vuxna. När barn kommer till samlingen säger pedagogerna:" Var så god och sitt".

I samlingar och vid olika aktiviteter tillrättavisar pedagoger barn som höjer rösten och vill påkalla uppmärksamhet. När pedagogen sätter sig på golvet och tar fram ett kopieringsunderlag blir flera barn nyfikna. "Välj vilken bild ni vill rita", säger pedagogen. "Nu höjer jag stopphanden".

Vi ser ett par konflikter mellan barn. Pedagoger går fram till barnen och frågar vad som händer, vilka barn som är inblandade och därefter reder pedagogen med barnen ut den uppkomna situationen. Barnen berättar hur de uppfattar att händelserna gått till och pedagogerna lyssnar.

Vid ett par tillfällen under våra observationsdagar hör vi hur barn tillrättavisas med tillsägelser. På en avdelning hör vi pedagoger med olika uppfattningar samtala med varandra.

Arbetsklimat för barn

Under våra observationsdagar pågår inskolning av nya barn, överskolning² mellan avdelningar samt introduktion av ny personal och VFU³- student som påbörjar sin praktik. Vid överskolning mellan avdelningarna sker ommöblering, byte av klädhängare och lådor med barnens ombyten. En pedagog från varje avdelning följer med den grupp barn som byter avdelning. Ytterligare inskolningar och överflyttningar kommer att ske vid höstterminens början.

De allra yngsta barnen delas in i mindre grupper till exempel vid arbete med teman, reflektionstid och vid intervjuer inför utvecklingssamtal. De äldre barnen delas också i grupper både i inomhusaktiviteter och vid utflykter till närliggande lekplatser eller grönområden. Vi ser att pedagogerna delar upp sig och finns tillgängliga för alla barnen, både inomhus och utomhus.

³ Verksamhetsförlagd utbildning

-

² Förskolans yngre barn som byter till en avdelning för äldre barn.

Bedömning i text

Värdegrundsarbetet är genomtänkt, förankrat i personalgruppen och ett levande dokument kring frågor om människors lika värde. Genusperspektivet är beaktat även om det inte framgår i dokumenten.

Förhållningssättet till barnen är i hög utsträckning respektfullt. Mellan pedagoger finns till stora delar ett respektfullt förhållningssätt, men undantag finns mellan pedagoger och mellan avdelningar.

Verksamheten för barnen präglas av arbetsro. Alla barn är allas barn oberoende av vilken avdelning barnet tillhör.

Bedömning enligt skala⁴

Stora b	riste	rik	valit	et			Min	dre	god	kvali	tet		God kvalitet						Mycket god kvalitet									
1,0)								2,0					3,0												4,0		
																					X							ı

Verksamheten har stora förbättringsbehov

Verksamheten bedöms sammantaget ha mindre god kvalitet och har flera förbättringsområden

3.0 God kvalitet

Verksamheten har i huvudsak god kvalitet med vissa förbättringsområden.

4.0 Mycket god kvalitet

Verksamheten uppvisar goda lösningar och förhållanden som visar att den kommit långt i sin strävan att nå målen.

^{1.0 &}lt;sup>4</sup> Stora brister i kvalitet

^{2.0} Mindre god kvalitet

Utveckling och lärande

Beskrivning

Hur enheten arbetar för att varje barn ska utvecklas efter sina förutsättningar och samtidigt stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga utifrån detta målområde i läroplanen

Förskolan arbetar efter förskolans läroplan (Lpfö 98/10) samt Pysslingens lärandeindex. Pedagoger ansvarar för var sitt av dessa index. För att säkerställa att förskolan arbetar efter läroplanens alla målområden använder några avdelningar sig av lotusdiagram⁵ som finns uppsatt på väggar. Här kan alla tydligt ta del av vad som sker och utvecklas på förskolan.

Förskolans avdelningar för de äldre barnen använder sig bland annat av före Bornholmsmodellen⁶, och Läsfixarna⁷ för att stimulera barnens språkutveckling. På alla avdelningarna sjunger, rim- och ramsar, samtalar och utmanas barnen kontinuerligt för att stimulera språket. Pedagogerna läser ofta böcker och använder flanosagor som de samtalar omkring. Vi ser i dokumentationer att barnen får vara med och reflektera över sitt lärande och att de vartefter sina förmågor själva får skriva och berätta. Vi ser också att barnen har tillgång och använder lärplattor med appar ⁸som stimulerar och utmanar bland annat barnens språkutveckling. Både inomhus och utomhus finns alfabetet uppsatt och på gården finns även en lång orm målad där barnen kan stega sig fram genom alfabetet. Varje dag under samlingar tar pedagogerna fram namnlappar som barnen får läsa. Dessa lappar sätts upp på en flanotavla och visar vilka barn och pedagoger som är alternativt inte är på förskolan.

Vi ser dokumentationer på väggarna om hur förskolan arbetar med matematik tillsammans med barnen. Här finns till exempel geometriska figurer uppsatta. Barnen beskriver vilken form och vilka figurer de är bekanta med. I en uppritad cirkel har de skrivit ned runda ord såsom boll, rund grej, toarumsfönster, äpple med mera. Vi är med på en samling då barnen får räkna hur många de är och sen jämföra på färgade klädnypor, som är buntade fem och fem. Fem + fem + två = 17 barn. Vi hör vid många tillfällen hur pedagogerna räknar tillsammans med barnen och att de ger dem tillfällen till att själva reflektera över matematiska begrepp. Ibland är dessa samlingar långa och det är många barn tillsammans. Barnen blir oroliga och orkar inte koncentrera sig och sitta med i samlingsringen.

En pedagog berättar för oss att de arbetar mycket med naturvetenskap och teknik. De uppmärksammar och följer årstidernas växlingar. De har markerat träd där de vartefter följer lövsprickningen. Vi ser att de har sått frön som nu börjar komma upp. De pratar om vattnets kretslopp och vi kan följa dokumentationer om detta som finns uppsatta. De äldre barnen kommer att arbeta med Allemansrätten och Hitta Vilse⁹ under våren. Vi ser också dokumentationer på isprojekt som genomförts.

⁹ Civilförsvarets utbildning för barn och vuxna om hur vi ska bete oss om vi går vilse.

⁵ Ett verktyg för måluppfyllelse i förskolan.

⁶ Ett systematiserat material för att stärka barns språkliga medvetenhet.

⁷ Ett arbetsmaterial som bidrar till läsförståelse.

⁸ Ett program som kan installeras till mobiltelefon.

Hela förskolan arbetar med temat "Vår fantastiska kropp". Här ser vi dokumentationer om hur kroppen ser ut och fungerar. Flera grupper har varit på olika muséer för att få inspiration. De läser böcker om kroppen och söker fakta på lärplattorna. De undersöker bland annat skelett, mäter och väger sina kroppar och skapar kroppar av geometriska figurer. Barnen reflekterar över sina arbeten vid flertal tillfällen. När de samtalar om näsan beskriver några barn på sina teckningar att "man tar ut luft", "det kan vara snor i näsan" och att "man kan lukta med näsan". Projektetet avslutas med att föräldrarna bjuds in en eftermiddag och barnen visar upp sina arbeten. På en avdelning sjunger de sången "Huvud, axlar, knä och tå" för föräldrarna, där de lägger till egna begrepp i sången som handlar om kroppen. De har också gjort en tipsrunda om kroppen som barn och föräldrar tillsammans genomför.

Förskolan arbetar med att måltiderna ska vara en del av det lustfyllda lärandet. Kock, en pedagog och förskolechef har gått en utbildning som handlar om "Måltidspedagogik". De förmedlar i sin tur sina kunskaper till övriga pedagoger. Det handlar bland annat om bra råvaror, var maten kommer ifrån och förhållningssätt runt måltider. Nu serveras grönsaker som förrätt. Barnen väljer själva från en assiett vilka grönsaker de vill äta. Varje barn har ett grönsakskörkort med färgade rutor. Efter måltiden kryssar de i de rutor som visar vilken färg grönsakerna har som de ätit utav.

Förskolan har nyligen blivit kravmärktcertifierad genom ett certifieringsföretag $KIWA^{10}$, som utför det på uppdrag av $KRAV^{11}$.

¹¹ En förening som bland annat utvecklar regler för KRAV-certifierad produktion.

11

¹⁰ Ett certifieringsföretag.

Hur modern teknik integreras i lärandeprocessen

En av förskolans pedagoger har deltagit i ett nätverk anordnat av Pysslingen om hur modern teknik kan användands i verksamheten. Hon berättar att detta arbete har tagit tid att implementera men att de i dag har en digital miljö som de ibland använder till att förstärka lärmiljöerna. De gör de till exempel genom att projicera miljöer med projektorer, använder lärplattor för att utforska aktuella teman, nu senast om rymden och spela utvalda pedagogiska spel. På de yngre barnens avdelningar har pedagogerna just börjat använda sig av Qr-koder ¹² som ytterligare en kommunikationsväg med föräldrarna.

Pedagogerna filmar och fotograferar mycket tillsammans med barnen med lärplattor. Bilderna använder de bland annat när de reflekterar med barnen för att tydliggöra den pedagogiska dokumentationen.

Förskolan har en Facebooksida där de lägger ut bilder minst en gång i veckan. Ett dokument finns som beskriver hur detta ska genomföras. Syftet med sidan är visa upp sin verksamhet för befintliga och presumtiva kunder.

Hur verksamheten anpassas till barn i behov av särskilt stöd

På förskolan finns ett dokument upprättat "Rutiner för barn i behov av särskilt stöd". Dokumentet inleds med att tydliggöra vad som gäller enligt skollagen och vikten av hur lärmiljö och förhållningssätt bedrivs för att möta dessa barn. Därefter beskrivs hur förskolan ska gå tillväga för att kunna upptäcka och åtgärda behovet av extra stöd. Denna process innehåller fem steg, att uppmärksamma, utreda, dokumentera, följa upp och utvärdera.

Vid behov kan förskolan söka extra stöd i form av specialpedagogisk handledning och/eller ekonomisk ersättning för extra resursförstärkning från Nacka kommun.

Förskolan arbetar inkluderande med barn i behov av särskilt stöd. En pedagog har gått en utbildning i "tecken som stöd" som används för att förstärka språket.

Hur verksamheten anpassas efter barn med annat modersmål

På förskolan finns en utarbetad arbetsplan för modersmålsstöd. I den beskrivs bland annat rutiner för hur förskolan ska hantera detta. Vid inskolningssamtal med en ny familj kartläggs barnets modersmål och en språk-och kulturplan upprättas tillsammans med barnets vårdnadshavare. Om de tillsammans anser att de behöver anlita en modersmålslärare kontaktas Nacka kommun.

I dagsläget finns inget barn som har externt modersmålsstöd men några barn som är tvåspråkiga får stöd av pedagoger som talar barnets språk.

Dokumentation av barns lärande

¹² Qr-kod är en slags streckkod som används för att lagra kodad information som kan tydas av en speciell kortläsare.

Ledningsgruppen berättar för oss att ett av förskolans mål handlar om att "Insynen i förskolans verksamhet ökar föräldrars inflytande". Därför satsar förskolan på att arbeta med pedagogisk dokumentation för att synliggöra barnens lärande. En bildpedagog har kontinuerligt utbildning för förskolans pedagoger om detta.

Dokumentationer av barns lärande finns uppsatt på många ställen, bland annat i form av lotusdiagram. Diagrammet visar vilka av läroplanens mål som uppnåtts. Här kan vi till exempel följa hur de arbetar med språk, matematik, naturvetenskap och teknik. Barnens lärande dokumenteras också i Unikum¹³ där barn och föräldrar tillsammans kan ta del av innehållet. Varje barn har där en lärlogg som följer dem hela förskoletiden. Innehållet finns med som grund i utvecklingssamtalen. Lärandet finns också uppsatt överallt på förskolans väggar i form av teckningar, foton och texter med kommentarer från barn och pedagoger. Vi ser en dokumentation där några av de yngre barnen utforskar vatten. "Jag leker skum", "många bubblor mycket bubblor", "det är vitt".

Miljön som stöd för lärandet

Förskolan är uppdelad i fyra avdelningar. På ena ändan av förskolan finns en avdelning för de yngsta och på den andra två avdelningar för de äldre barnen. I mitten finns en avdelning för två- till treåringar som just nu under omflyttningarna endast består av fyra barn och en pedagog. Denna avdelning delas nu med förskolans arton blivande förskoleklassbarn som under vårterminens sista månader bildar en egen grupp. Denna grupp kommer att vistas mycket utomhus, göra utflykter och besök inför skolstart.

Pedagogerna skapar flera små rum i rummen, bland annat på de yngre barnens avdelningar genom att bygga kvadratiska ställningar som barnen kan leka i. På avdelningarna finns det ateljéer med tillgängligt material där barnen fritt kan skapa eller i samband med projektarbeten.

Material som stimulerar till utveckling och lärande finns tillgängligt för barnen men också material som stimulerar till samspel och kommunikation finns i lådor på en avdelning. Dessa lådor finns synliga för barnen som de får be en vuxen om hjälp att ta fram. Vi ser till exempel några barn som leker sjukhus med material från en läkarlåda.

Förskolan har en stor och varierande utemiljö som är uppdelad i tre gårdar. En för de yngre barnen, en för de äldre och en för bygg- och konstruktionslekar. Här finns gräsytor,

¹³ Webbverktyg för mål, planer och kvalitet i förskola och skola.

asfalterade områden, träd och buskar, gungor, sandlådor, lekställningar med mera. På baksidan av förskolan finns en gård som kallas Baksidan. Varje avdelning har förtur till denna gård en dag i veckan och på eftermiddagarna är ofta en mindre grupp av barn där. Här finns bland annat plankor och brädor, lastpallar, rör och ett piano. Pedagogerna berättar att alla tycker om att vara där. Här kan de bygga, konstruera och skapa både fritt eller tillsammans med pedagoger. Under vår vecka används inte Baksidan på grund av inskolningar och överflyttningar.

Föräldrarna har i dagarna tillsammans med pedagogerna haft en arbetseftermiddag där de bland annat byggt en veranda för de yngsta barnen att sova på, en båt och ett par trähästar.

Samverkan med samhälle, arbetsliv och högre utbildning

Förskolan besöker kontinuerligt närliggande parker och friluftsområden. De besöker ofta biblioteket i Älta centrum där de lånar böcker och medverkar vid sagostunder. En avdelning går vintertid till ishallen och åker skridskor vid flera tillfällen. De åker också iväg till muséer för att få inspiration till nya projekt.

Förskolan upprättar varje år en kulturplan som utvärderas och redovisas till kommunen. De erhåller kulturbidrag från kommunen för barn från tre års ålder som används till teater- och museibesök.

På förskolan finns en nyanställd pedagog som studerar till förskollärare på distans, en pedagog som studerar till barnskötare på distans och en VFU-elev. En förskollärare går en VFU-handledarutbildning.

Bedömning i text

Verksamheten är till stora delar strukturerad och utgår från förskolans läroplan. Barnen får i hög grad prova på olika arbetssätt som vi till exempel ser i temarbetet med "Vår fantastiska kropp".

Utforskande och kreativa arbetssätt förekommer i stor utsträckning vilket bidrar till samarbete mellan barnen. Arbetssätt som stimulerar barnen i grupp varierar och kan utvecklas då det ibland är svårt att fånga många barn samtidigt längre stunder.

Vi bedömer att det förekommer många språkutvecklande och matematiska arbetssätt. Även arbetssätt som utvecklar förmågor inom naturvetenskap och teknik bedrivs i hög grad.

Pedagogerna använder till stora delar estetiska arbetssätt. Användandet av modern teknik som ett verktyg i lärprocesser förekommer ofta och barnen får även utveckla sin förmåga att söka information med hjälp av den tillsammans med sina pedagoger.

Det finns väl fungerande strategier och metoder för arbetet med barn i behov av särskilt stöd och för barn med annat modersmål. Arbetet för att inkludera barn är väl genomtänkt.

Barns lärprocesser dokumenteras på förskolan och i Unikum. Barnen får till stora delar vara med och reflektera över detta på förskolan men detta är inte lika tillgängligt för dem i Unikum. Föräldrarna har stora möjligheter att ta del av dokumentationen.

Pedagogerna har byggt upp en stimulerande och mångsidig lärmiljö inomhus. Utomhusmiljön är stimulerande, utmanande och mångsidig och bidrar till ett lustfyllt lärande när det gäller samtliga förskolans målområden.

Samverkan med samhälle, arbetsliv och högre utbildning sker i stor utsträckning på förskolan.

Bedömning enligt skala

Stora brister i kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet				
1,0	2,0	3,0	4,0				
			X				

Ansvar och inflytande för barn

Beskrivning

Barns ansvar för det egna lärandet och verksamheten

Ett dokument finns upprättat som handlar om "Förskolans gemensamma rutiner", vilket bidrar till att alla pedagoger vet vad som gäller och vad de ska ansvara för. Pedagogerna berättar för oss att de arbetar med att implementera förskolans rutiner för barnen för att skapa en trygg och ansvarsfull miljö. Barnens klädhyllor är placerade så att alla barn, såväl stora som små, lätt kan nå sina tillhörigheter. Barnen klär på och av sig själva efter sina förmågor, de yngsta stöttas av pedagoger, och hänger upp kläderna själva på krokar och hyllor. Barnen ges god tid för detta och klär oftast av och på sig några i taget.

På de äldre barnens avdelning finns det dukvärdar som dukar och presenterar maten för sina kamrater. Barnen sitter och äter vid flera bord i olika rum. Några yngre barn vill byta matplast och det får de göra. De äldre barnen tar sin mat och dryck själva, de yngsta blir serverade maten av sina pedagoger. De frågar barnen vad de vill ha på sin tallrik och respekterar barnens val. De yngre barnen sitter vid höga bord och barnstolar med byglar vilket bidrar till att barnen inte själva kan sätta sig eller komma ur sina stolar och att pedagogerna måste lyfta dem. Maten skrapas av i avfallspåsar som lämnas till återvinning. Måltiderna upplevs som lugna och trevliga stunder berättar en pedagog.

Vi är med på en avdelning när det är dags att städa och göra ordning för samling innan lunch. Pedagogen spelar på en triangel vilket betyder att det är dags att avsluta pågående aktiviteter. Barn och pedagoger hjälps åt att plocka undan och sortera material och leksaker till sina rätta platser.

Barnen får vara med och hålla i samlingarna ibland berättar några barn för oss. De som vill får också visa upp någonting för de andra. Ett barn har satt ihop flera pappersark till en liten bok. Under samlingen säger en pedagog att barnet som sitter på min högra sida vill gärna visa och berätta något. Barnet visar de andra och skickar runt sin bok. Pedagogen frågar barnet, vad har du använt för att göra denna, vilka färger har du ritat med och vem har du gjort den åt? Barnet avslutar med att säga att det gjort den till alla barnen på samlingen. Barnen svarar spontant, tack.

Vi hör att barnen ofta får välja aktiviteter. Pedagogen frågar barnen, en och en, vad de vill göra och därefter går de iväg till sin aktivitet. Pedagogen uppmuntrar ofta barnen till deras val och ger dem inspiration. En pojke väljer att rita en akutbil som han tidigare har beskrivit för sina kamrater hur den är uppbyggd. Bra val, säger pedagogen. Du kanske kan göra en bok om det? En annan pedagog sitter bredvid pojken under hans arbete och de samtalar om hans projekt.

Pedagogerna berättar för oss att de väljer oftast tema men att barnens tankar och intressen utvecklar innehållet vartefter. Detta ser vi i dokumentationer om kroppen på alla avdelningar.

Demokratiska arbetsformer

Några formella barnråd finns inte på förskolan men pedagogerna berättar att barnen ofta får vara med och rösta om olika saker, till exempel om de vill vara inne eller gå ut, eller vilken park de ska gå till. Vi hör också vid flera tillfällen när pedagoger frågar barnen under samlingar vilka lekar de ska leka, vilka sånger de ska sjunga med mera. Barnen får räcka upp handen och de räknar tillsammans vilket förslag som får flest röster. En pedagog säger, idag blir det den här leken men i morgon kan vi ta den andra eftersom det var några som gärna vill leka den också.

Samverkan med föräldrar

Pedagogerna berättar för oss att de upplever att de har en bra dialog med föräldrarna. De har inflytande i verksamheten genom att besvara de årliga enkäterna, en från kommunen och en från Pysslingen, genom att medverka på föräldramöten och utvecklingssamtal och genom den dagliga kontakten. Förskolan har utarbetade mallar i Unikum för utvecklingssamtalen. Barnen är inte med under dessa samtal.

Förskolan dokumenterar och informerar föräldrarna om verksamheten genom Unikum.

På förskolan finns ett förskoleråd bestående av förskolechef, två till tre representanter från pedagoggruppen och sex föräldrar. Rådet träffas två gånger per termin. Ett dokument med ramar och riktlinjer för detta finns. På rådet diskuteras bland annat förskolans likabehandlingsplan, lokalfrågor och förändringar om frukostrutiner berättar förskolechefen.

Föräldrarna bjuds in till en del praktiska aktiviteter där de till exempel hjälps åt att göra förbättringar som deras barn önskar. Under en kartläggning av huset tillsammans med barnen kom det fram att barnen inte tycker toaletterna är så trevliga. Föräldrar hjälps åt att piffa upp dem genom att bland annat sätta upp discolampor och fladdermöss i taket.

Bedömning i text

Barnens tankar, intressen och åsikter tas i hög grad tillvara och de ges möjligheter till att påverka sin egen situation i förskolan.

Barnens ansvar kan stärkas genom att ge de yngre barnen mer ansvar under måltiderna. De flesta barn kan också bli mer delaktiga och ta större ansvar för sin utveckling och sitt lärande genom att medverka vid utvecklingssamtalen.

Förskolan har inga formella forum som stärker barnens inflytande men demokratiska processer förekommer ofta spontant vid exempelvis samlingsstunder.

Föräldrarna ges i stor utsträckning att i dialog med förskolan påverka utvecklingen av innehållet i verksamheten.

Bedömning enligt skala

Stora brister i kvalite	ster i kvalitet Mindre god kvalitet								God kvalitet								Mycket god kvalitet								
1,0					2,0				3,0							4,							4,0		
																	X								

Förskolechefens ansvar

Beskrivning

Hur förskolechef leder den pedagogiska verksamheten

Förskolan arbetar efter styrkort med mål för årets verksamhet. Målen är dels Pysslingens övergripande mål, men också förskolans egna. Enligt förskolechefen är oftast målen överensstämmande. En gång i månaden genomförs APT¹⁴ med agenda som skrivs av förskolechefen. Minnesanteckningar förs av en för året utsedd sekreterare. Arbetslagen har till och med april månad träffats varje vecka för en timmes reflektionstid. Denna tid ställs in under maj månad för att prioritera och skapa trygghet under inskolningar, överskolningar mellan avdelningar samt gruppen med blivande förskoleklasselever. Förskolechefen har tre samtal årligen med varje medarbetare, medarbetarsamtal, lönesamtal samt ett uppföljningssamtal. Fyra dagar per år, två på hösten och två på våren, är förskolan stängd för utvärdering, dokumentation och planering.

Förskolechefen ingår i olika grupper tillsammans med kollegor inom Pysslingen. Nacka-Värmdögruppens förskolechefer träffas en gång i månaden, och Pysslingens region Stockholms förskolechefer träffas en gång i månaden. En gång per termin träffas samtliga förskolechefer inom Pysslingen för att exempelvis diskutera ekonomiska eller pedagogiska frågor.

I intervju med ledningsgruppen framkommer att flera pedagoger önskar större samarbete mellan avdelningarna. Vissa avdelningar samarbetar mer än andra får vi veta. Samarbete sker på morgonen och eftermiddagar men det är av mer praktisk karaktär. Pedagoger och förskolechef vill se ett mer naturligt samarbete mellan pedagoger och barn i teman och i skapande verksamheter.

Flera pedagoger berättar för oss att de är väldigt nöjda med sin chef.

Det systematiska kvalitetsarbetet

Förskolans kvalitetsarbete kallas Målstyrning vilket dokumenteras i ett webbaserat verktyg, Styrkort. Detta är ett gemensamt namn på det systematiska kvalitetsarbetet inom Pysslingens förskolor och har som grund resultat från genomförda kundundersökningar till exempel NKI - Nöjd Kund Index, svar på tre frågor. Vidare ingår kundundersökning om undervisning, lärmiljö, trivselgrad samt rekommendationsgrad. Resultatet av medarbetarenkät ingår också. Med alla resultat som grund skriver förskolan hur och vad den vill utveckla i dokumentet "Utveckling framåt". Uppföljning och utvärdering av verksamhetsmålen sker kontinuerligt under avdelningens möten och dokumenteras i barnens lärlogg. Förutom utvecklingssamtal erbjuds föräldrar ett uppföljningssamtal där barnets fokusområde utvärderas utifrån verksamhetens mål, förskolans läroplan samt Lärandeindex.

¹⁴ Arbetsplatsträff för förskolans pedagoger

Möjligheter till kompetensutveckling för personal utifrån verksamhetens behov

Kompetensutvecklingen är kopplad till läroplanen och förskolans Lärandeindex. En pedagog har gått kurs i tecken som stöd och före Bornholmsmodellen. Hela pedagoggruppen har haft kurs i pedagogisk dokumentation och pedagogerna ingår i olika nätverk med andra pedagoger inom Pysslingen. Pedagoger som vi intervjuar säger att de får den kompetensutveckling de behöver för att kunna genomföra sina uppdrag. Kompetensutvecklingen är kopplad till läroplanens mål och förskolans lärandeindex.

Samverkan och övergångar inom verksamheten och mellan skolformer

I början av maj månad sker överskolning mellan avdelningarna. Samtidigt sker inskolning av nya barn. Detta sker även vid höstterminens start. En pedagog från varje avdelning flyttar med barnen till nästa.

De äldsta barnen bildar en ny grupp som har egen verksamhet de sista sex veckorna på terminen.

Förskolans pedagoger och barn besöker närliggande grundskolor där barnen ska börja förskoleklass. Föräldrar inskolar sina barn i skolor i närliggande kommuner. En plan för "Rutiner för överlämnade till förskoleklass/skola" finns.

Bedömning i text

Förskolechefen har god kännedom om förskolans utvecklingsområden och brister. Samarbete/kommunikation mellan pedagoger och avdelningar är ett prioriterat område.

Förskolechefen tar i stor utsträckning ansvar för det systematiska kvalitetsarbetet. Pedagoger och i viss mån även föräldrar involveras. Förskolan har många och tydliga dokument upprättade. Kvalitetsarbetet dokumenteras och skickas till Nacka kommun och Pysslingen.

Kompetensutvecklingen som erbjuds pedagogerna är genomtänkt och kopplad till läroplan och lärandeindex. Verksamhetens behov av pedagogernas kompetensutveckling är analyserad.

Inom verksamheten finns fungerande arbete med övergångar mellan förskolans avdelningar och närliggande grundskolor.

Bedömning enligt skala

Stora brister i kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
1,0	2,0	3,0	4,0
			X

JÄMFÖRELSE MED TIDIGARE OBSERVATION

Förskolan är inte tidigare observerad.

REFERENSER

Läroplan för förskolan Lpfö98/10 www.skolverket.se

Våga Visa metodbok 2014-06-12

Våga Visa rapportmall 2014-06-12

Våga Visa bedömningsmatris 2014-06-12

Våga Visa frågebank 2014-06-12

Almdungens arbetsplan för modersmål 2014-12-29

Almdungens förskola Pysslingen Förskolor Årlig plan

Almdungens sjukdomspolicy 2015

Facebooks policy 2014-12-29

Förskolans gemensamma rutiner 2014-09-01

Förskolerådet 2014-12-29

Halvårsanalys ht14 Almdungen 2015-02-24

Introduktion ny medarbetare 2015-01-14

Kalendarium våren 2015 A+H, 2015-04-22

Krisorganisation 2014-12-30

Kulturplan 2014-2015, 2013-11-21

Köregler 2013-11-21

Ledighetspolicy 2013-10-30

Lärandeindex våren 2015

Lärandeindex beskrivning 2014-12-11

Lönerutiner 2013-10-30

Medarbetarens frånvaro 2013-10-30

Plan för övergång förskola – skola 2014-12-30

Pysslingen Förskolors Krisplan kopia med figurer rev. 2014-19-31

Rutin för kartläggningar av verksamheten 2015-01-12

Rutin för barn i behov av särskilt stöd 2015-01-12

Rutin för rapportering av kränkning och olycksfall till huvudman 2014-12-30

Schema maj 2015

